

Súd: Okresný súd Bardejov
Spisová značka: 1C/145/2011
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8211203997
Dátum vydania rozhodnutia: 31. 05. 2012
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Ivana Hanuščaková
ECLI: ECLI:SK:OSBJ:2012:8211203997.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Bardejov samosudkyňou Mgr. Ivanou Hanuščakovou v právnej veci žalobcu Home Credit Slovakia, a.s.. Teplická 7434/147, 921 22 Piešťany, proti žalovanému A. B., H.. XX.XX.XXXX, C. E. XXX, za účasti Združenia na ochranu spotrebiteľa HOOS, so sídlom Važecká 16, Prešov, IČO: 42176778 ako vedľajšieho účastníka na strane žalovanej, právne zastúpeného JUDr. Igorom Šafrankom, advokátom so sídlom ul. Sov. hrdinov 163/66, Svidník, o zaplatenie 796,40 € s príslušenstvom, takto

rozhodol:

Žalobu v celom rozsahu **z a m i e t a**.

Účastníkom konania **n e p r i z n á v a** náhradu trov konania.

Vedľajšiemu účastníkovi na strane žalovaného **n e p r i z n á v a** náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

Žalobca sa podaným návrhom doručenom súdu dňa 23.06.2011 domáhal proti žalovanému zaplatenia sumy 796,40 € s príslušenstvom - s 0,024% denným úrokom z omeškania od 30.10.2009 do zaplatenia titulom nesplácania spotrebiteľského úveru na základe uzavretej úverovej zmluvy zo dňa 12.02.2008, na základe ktorej žalobca poskytol žalovanému úver vo výške 829,85 €. Žalovaný sa zaviazal uhradiť úver v 36 mesačných splátkach po 37,48 €, teda spolu 1.349,28 €. Nakoľko žalovaný nesplácal úver podľa dohodnutých podmienok, dňa 29.10.2009 mu žalobca zaslal výzvu k zaplateniu celého dlhu vo výške 833,88 eur. Po zosplatení žalovaný uhradil sumu 37,48 eur, preto dlh predstavuje 796,40 eur.

Žalovaný sa k žalobe písomne vyjadril dňa 27.09.2011. Uviedol, že nárok žalobcu v celom rozsahu neuznáva a žiada ho ako nedôvodný zamietnuť.

Do konania vstúpil na strane žalovaného vedľajší účastník Združenie na ochranu spotrebiteľa HOOS.

Na pojednávanie vo veci konané dňa 31.05.2012 sa nedostavili účastníci konania, ani vedľajší účastník. Žalobca a vedľajší účastník svoju neúčast' na pojednávaní ospravedlnili, o odročenie pojednávania nežiadali. U žalovaného je predvolanie na pojednávanie doručené, svoju neúčast' na pojednávaní neospravedlnil, ani nežiadal o odročenie pojednávania. Súd preto v zmysle § 101 ods. 2 O.s.p. vec prejednal a rozhodol v ich neprítomnosti; prihliadol pritom na obsah spisu a dosiaľ vykonané dôkazy.

Súd vo veci vykonal dokazovanie vyjadreniami účastníkov konania a oboznámením v spise pripojených listinných dôkazov a zistil tento skutkový stav veci:

Dňa 14.02.2008 bola medzi účastníkmi konania uzatvorená úverová zmluva. V zmysle nej žalobcovi vznikol záväzok poskytnúť žalovanému úver vo výške 25.000,-Sk a žalovanému vznikol záväzok poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť v 36. mesačných splátkach po 1.129,- Sk. Ročná úroková sadzba na úverovej zmluve nie je uvedená, RPMN 41 %, konečná výška úveru 40.644,- Sk. Už samotná zmluva je písaná a predtlačená drobným písmom (najmä jej druhá spodná polovica) a VÚP (všeobecné úverové podmienky) sú písané úplne drobným písmom, oveľa menším ako údaje o úvere a žiadateľovi v prvej hornej polovici. Na ich čítanie je totiž potrebné zväčšovacie zariadenie, minimálne lupa.

Z listiny označenej ako splátkový kalendár na meno žalovaného bolo zistené, že žalovaný uhradil na účet žalobcu v období od 28.03.2008 do 09.11.2009 celkovo sumu 562,16 eur so započítaním vykonaných úhrad na splátky, upomienky, zmluvné pokuty. Predpis splátok a zmluvných pokút, upomienok je celkovo v sume 1.358,60 eur. Prvá splátka bola splatná dňa 22.03.2008.

Výzvou zo dňa 29.10.2010 bol žalovaný vyzvaný na zaplatenie dlhu vo výške 833,88 eur z dôvodu nesplácania úveru riadne a včas. Výzva bola odovzdaná na poštovú prepravu dňa 02.11.2009. Doklad o doručení nebol predložený.

Z výpisu z obchodného registra žalobcu vyplýva, že v jeho predmete činnosti je aj poskytovanie spotrebiteľských úverov nebankovým spôsobom.

Podaním zo dňa 27.02.2012 žalobca uviedol, že žalovaný bol v omeškaní so zaplatením 15. splátky a 16.-36. splátky. Splatnosť dlhu nastala dňom, kedy zaslal žalovanému výzvu na zaplatenie celého dlhu, teda 29.10.2009. Zosplatenie vykonal v zmysle VÚP. Žalovaný uhradil 1.-14. splátku a čiastočne 15. splátku. Žalovaná suma pozostáva z neuhradenej 15. splátky vo výške 9,32 eur a neuhradených 16.-36. splátky v sume 787,08 eur. Úrok z omeškania si uplatňuje dňom nasledujúcim po zaslaní výzvy k úhrade. Úrok z omeškania si uplatňuje v nižšej ako zákonnej výške, 0,024 % denne (8,76 % ročne).

Podaním zo dňa 30.05.2012 sa k veci vyjadril vedľajší účastník na strane žalovaného. Uviedol, že namieta premlčanie nároku žalobcu. Poukázal na, že na spor je potrebné aplikovať ustanovenia na ochranu spotrebiteľa. Zmluva neobsahuje údaj o ročnej úrokovej sadzbe, preto je bezúročná a bez poplatkov. Obsahuje obchodné podmienky, ktoré sú pre malé písmo nezrozumiteľné a neurčité. Obsahuje množstvo neplatných zmluvných podmienok. Je potrebné ju čítať lupou. Pochybuje o jej platnosti ako celku. Obsahuje množstvo viazaných zmlúv, čo je neprípustné. Pre priemerného spotrebiteľa je zmluva ťažko pochopiteľná. Preto si účastníci majú vydať len to, čo podľa zmluvy dostali, teda bezdôvodné obohatenie. Taktiež poukázal na započítavanie úhrad v rozpore s § 566 ods. 2 OZ. Zároveň si uplatnil náhradu trov konania.

Podľa § 3 ods. 1, 2 zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch účinného v čase vzniku právneho vzťahu veriteľom je fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá poskytuje spotrebiteľský úver v rámci svojho podnikania; 3) v závislosti od formy poskytovaného spotrebiteľského úveru môže byť veriteľom aj predávajúci. Spotrebiteľom je fyzická osoba, ktorej bol poskytnutý spotrebiteľský úver na iný účel ako na výkon zamestnania, povolania alebo podnikania.

Podľa § 2 písm. b), c) prvá veta cit. zák. na účely tohto zákona sa rozumie zmluvou o spotrebiteľskom úvere zmluva, ktorou sa veriteľ zaväzuje poskytnúť spotrebiteľovi spotrebiteľský úver a spotrebiteľ sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a uhradiť celkové náklady spojené so spotrebiteľským úverom. Celkovými nákladmi spotrebiteľa spojenými so spotrebiteľským úverom všetky náklady vrátane úroku a poplatkov, ktoré sú spojené s poskytnutím spotrebiteľského úveru.

Podľa § 4 ods. 1, 2 cit. zák. zmluva o spotrebiteľskom úvere musí mať písomnú formu, inak je neplatná, pričom spotrebiteľ dostane jedno vyhotovenie zmluvy o spotrebiteľskom úvere. Zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí 6) obsahuje najmä

a) obchodné meno, sídlo a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o právnickú osobu, alebo meno a) obchodné meno, sídlo a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o právnickú osobu, alebo meno, priezvisko, miesto podnikania alebo adresu trvalého pobytu a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o fyzickú osobu,

b) meno, priezvisko a adresu trvalého pobytu spotrebiteľa,

c) identifikáciu osoby, ktorej vlastnícke právo k tovaru alebo službe neprechádza na spotrebiteľa v okamihu odovzdania a prevzatia tovaru alebo služby, a podmienky nadobudnutia vlastníckeho práva k tomuto tovaru alebo službe spotrebiteľom,

d) adresu predávajúceho, na ktorej môže spotrebiteľ uplatniť reklamáciu alebo sťažnosť,

e) celkovú výšku a menu poskytnutého spotrebiteľského úveru a podmienky upravujúce jeho čerpanie,

f) v prípade odloženej platby za tovar alebo poskytnutú službu, opis tovaru alebo služby, na ktoré sa zmluva o spotrebiteľskom úvere vzťahuje, a cenu tovaru alebo poskytnutej služby,

g) konečnú splatnosť spotrebiteľského úveru,

h) ročnú úrokovú sadzbu; v prípade variabilnej ročnej úrokovej sadzby zmluva o spotrebiteľskom úvere musí obsahovať podmienky zmeny variabilnej ročnej úrokovej sadzby, ako aj index alebo referenčnú sadzbu, ktoré sa vzťahujú na pôvodnú variabilnú ročnú úrokovú sadzbu,

i) výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov,

j) ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere,

k) priemernú hodnotu ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver platnú k dňu podpisu zmluvy o spotrebiteľskom úvere, zverejnenú podľa § 7a ods. 2,

l) veriteľom vyžadované ručenie alebo poistenie,

m) výpočet nákladov uvedených v § 2 písm. c) prvom až piatom bode, ktoré neboli zahrnuté do výpočtu ročnej percentuálnej miery nákladov; pričom sa uvedie výška týchto nákladov, spôsob výpočtu alebo čo najpresnejší odhad,

n) oprávnenie spotrebiteľa na zníženie celkových nákladov na spotrebiteľský úver pri jeho splatení pred lehotou splatnosti podľa § 6 a spôsob určenia výšky poplatku za splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti,

o) upozornenia týkajúce sa následkov nesplácania spotrebiteľského úveru,

p) práva spotrebiteľa podľa § 7,

q) spôsob zániku záväzku zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,

r) informáciu o možnosti mimosúdneho riešenia sporov zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,

s) názov a adresu príslušného kontrolného orgánu podľa § 8 ods. 1.

Podľa ods. 3 cit. ust. : Pri nesplnení podmienok podľa odseku 2 je zmluva o spotrebiteľskom úvere platná, ak bol spotrebiteľovi na jej základe

a) poskytnutý spotrebiteľský úver a spotrebiteľ ho začal čerpať alebo

b) dodaný tovar, alebo poskytnutá služba.

Ak však zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje náležitosti podľa odseku 2 písm. a), b), d) až j), k) a l), poskytnutý úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov.

Podľa ods. 4 cit. ust. : Od spotrebiteľa nemôže veriteľ požadovať úrok alebo poplatky, ktoré nie sú uvedené v zmluve o spotrebiteľskom úvere.

Podľa § 1 ods.2 písm. e) cit. zák. zákon sa nevzťahuje na zmluvy o poskytnutí úveru do hodnoty v Sk zodpovedajúcej 200 EUR a nad hodnotu v Sk zodpovedajúcu 20 000 EUR; ak je na rovnaký účel uzavretých viac zmlúv o spotrebiteľskom úvere medzi tým istým veriteľom a spotrebiteľom, súhrn všetkých zmlúv o spotrebiteľskom úvere sa považuje za jediný spotrebiteľský úver.

Podľa § 40 ods. 1 Občianskeho zákonníka účinného ku dňu vzniku zmluvného vzťahu medzi žalobcom a žalovaným (ďalej aj OZ) ak právny úkon nebol urobený vo forme, ktorú vyžaduje zákon alebo dohoda účastníkov, je neplatný.

Podľa § 37 ods. 1 OZ právny úkon sa musí urobiť slobodne a vážne, určite a zrozumiteľne; inak je neplatný.

Podľa § 39 OZ neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

Podľa § 544 ods.1, 2 OZ ak strany dojednávajú pre prípad porušenia zmluvnej povinnosti zmluvnú pokutu, je účastník, ktorý túto povinnosť poruší, zaviazaný pokutu zaplatiť, aj keď oprávnenému účastníkovi porušením povinnosti nevznikne škoda. Zmluvnú pokutu možno dojednať len písomne a v dojednaní musí byť určená jej výška alebo určený spôsob jej určenia.

Podľa 457 OZ ak je zmluva neplatná alebo ak bola zrušená, je každý z účastníkov povinný vrátiť druhému všetko, čo podľa nej dostal.

Podľa § 52 OZ spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa § 53 ods. 1 - 4, ods. 6 OZ spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o predmet plnenia, cenu plnenia alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané. Za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah. Ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané. Za neprijateľné podmienky uvedené v spotrebiteľskej zmluve sa považujú najmä ustanovenia, ktoré

a) má spotrebiteľ plniť a s ktorými sa nemal možnosť oboznámiť pred uzavretím zmluvy,

b) dovoľujú dodávateľovi previesť práva a povinnosti zo zmluvy na iného dodávateľa bez súhlasu spotrebiteľa, ak by prevodom došlo k zhoršeniu vymožitelnosti alebo zabezpečenia pohľadávky spotrebiteľa,

c) vylučujú alebo obmedzujú zodpovednosť dodávateľa za konanie alebo opomenutie, ktorým sa spotrebiteľovi spôsobila smrť alebo ujma na zdraví,

d) vylučujú alebo obmedzujú práva spotrebiteľa pri uplatnení zodpovednosti za vady alebo zodpovednosti za škodu,

e) umožňujú dodávateľovi, aby spotrebiteľovi nevydal ním poskytnuté plnenie aj v prípade, ak spotrebiteľ neuzavrie s dodávateľom zmluvu alebo od nej odstúpi,

f) umožňujú dodávateľovi odstúpiť od zmluvy bez zmluvného alebo zákonného dôvodu a spotrebiteľovi to neumožňujú,

g) oprávňujú dodávateľa, aby bez dôvodov hodných osobitného zreteľa vypovedal zmluvu uzavretú na dobu neurčitú bez primeranej výpovednej lehoty,

h) prikazujú spotrebiteľovi, aby splnil všetky záväzky aj vtedy, ak dodávateľ nespĺnil záväzky, ktoré vznikli,

i) umožňujú dodávateľovi jednostranne zmeniť zmluvné podmienky bez dôvodu dohodnutého v zmluve,

j) určujú, že cena tovaru alebo služieb bude určená v čase ich splnenia, alebo dodávateľa oprávňujú na zvýšenie ceny tovaru alebo služieb bez toho, aby spotrebiteľ mal právo odstúpiť od zmluvy, ak cena dohodnutá v čase uzavretia zmluvy je podstatne prekročená v čase splnenia,

k) požadujú od spotrebiteľa, ktorý nespĺnil svoj záväzok, aby zaplatil neprimerane vysokú sumu ako sankciu spojenú s nespĺnením jeho záväzku,

l) obmedzujú prístup k dôkazom alebo ukladajú spotrebiteľovi povinnosť niesť dôkazné bremeno, ktoré by podľa práva, ktorým sa riadi zmluvný vzťah, mala niesť iná zmluvná strana,

m) v prípade čiastočného alebo úplného nespĺnenia záväzku zo strany dodávateľa neprimerane obmedzujú alebo vylučujú možnosť spotrebiteľa domáhať sa svojich práv voči predávajúcemu vrátane práva spotrebiteľa započítať pohľadávku voči predávajúcemu,

n) spôsobujú, že platnosť zmluvy uzatvorenej na dobu určitú sa po uplynutí obdobia, na ktorú bola zmluva uzavretá, predĺži, pričom spotrebiteľovi priznávajú neprimerane krátke obdobie na prejavenie súhlasu s predĺžením platnosti zmluvy,

o) ktoré oprávňujú dodávateľa rozhodnúť o tom, že jeho plnenie je v súlade so zmluvou, alebo ktoré priznávajú právo zmluvu vykladať iba predávajúcemu,

p) obmedzujú zodpovednosť dodávateľa, ak bola zmluva uzavretá sprostredkovateľom, alebo vyžadujú uzavretie zmluvy prostredníctvom sprostredkovateľa v osobitnej forme,

r) vyžadujú v rámci dojednanej rozhodcovskej doložky od spotrebiteľa, aby spory s dodávateľom riešil výlučne v rozhodcovskom konaní.

Ak je v spotrebiteľskej zmluve predmetom záväzku poskytnutie peňažných prostriedkov za neprimeranú odplatu, súd môže odplatu znížiť; prihliadne pritom najmä na odplaty poskytované bankami pri spotrebných úveroch. Ak súd rozhodne o znížení odplaty za poskytnuté peňažné prostriedky a spotrebiteľ splnil svoj záväzok vo väčšom rozsahu, ako bol podľa rozhodnutia súdu povinný, dodávateľ je povinný bez zbytočného odkladu vrátiť spotrebiteľovi plnenie, ktoré presahuje výšku poskytnutých peňažných prostriedkov a primeranej odplaty.

Podľa § 53 ods. 5 OZ neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

Podľa § 54 ods. 1, 2 cit. zák. zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchyliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie. V pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

Podľa § 566 OZ veriteľ je povinný prijať aj čiastočné plnenie, ak to neodporuje dohode alebo povahe pohľadávky. Pri čiastočnom plnení peňažného dlhu sa plnenie dlžníka započítava najprv na istinu a potom na úroky, ak dlžník neurčí inak.

Podľa § 517 ods. 2 OZ ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

Podľa § 3 nariadenia vlády č. 87/1995 Z.z. v znení platnom ku dňu omeškania žalovaného / teda ku dňu 30.10.2009 / výška úrokov z omeškania je o 8 percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky²⁾ platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu. Ak sa počas trvania omeškania zmení základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky a ak je to pre veriteľa výhodnejšie, výška úrokov z omeškania je o 7 percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu príslušného kalendárneho polroka, v ktorom trvá omeškanie; táto základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky sa použije počas celého tohto polroka. V tomto prípade bola základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky vo výške 1 %, teda výška úrokov z omeškania činí 9 % ročne.

Podľa § 100 ods. 1 OZ právo sa premlčí, ak sa nevykonalo v dobe v tomto zákone ustanovenej (§ 101 až 110). Na premlčanie súd prihladne len na námietku dlžníka. Ak sa dlžník premlčania dovoľá, nemožno premlčané právo veriteľovi priznať.

Podľa § 107 OZ právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia sa premlčí za dva roky odo dňa, keď sa oprávnený dozvie, že došlo k bezdôvodnému obohateniu a kto sa na jeho úkor obohatil. Najneskôr sa právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia premlčí za tri roky, a ak ide o úmyselné bezdôvodné obohatenie, za desať rokov odo dňa, keď k nemu došlo. Ak sú účastníci neplatnej alebo zrušenej zmluvy povinní navzájom si vrátiť všetko, čo podľa nej dostali, prihladne súd na námietku premlčania len vtedy, ak by aj druhý účastník mohol premlčanie namietat.

Keďže v danom prípade ide o spotrebiteľskú zmluvu (splňa všetky podmienky, ktoré zmluvu určujú ako spotrebiteľskú) je treba aplikovať zákonné ustanovenie prijaté do Občianskeho zákonníka po 1.4.2004. Taktiež vzhľadom k tomu, že žalovanému bol poskytnutý úver vo výške 829,85 eur, vzťahuje sa na predmetnú zmluvu o úvere aj osobitná právna úprava, a to zákon o spotrebiteľských úveroch č. 258/2001 Z.z.. Pričom ako vyplýva z cit. zák. ust. zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchyliť od tohto zákona (myslí sa Občianskeho zákonníka) v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie. V pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší. Zmluvy nesmú obsahovať dohody, ktoré by stavali spotrebiteľa do nevýhodnejšieho postavenia ako mu zákon priznáva a to s poukazom na ust. § 54 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka.

Je nepochybné, že žalobca pri uzatváraní úverovej zmluvy vystupoval ako dodávateľ s poukazom na predmet podnikania /vid' výpis z Obchodného registra a predmet činnosti/ a žalovaná vystupovala ako spotrebiteľ, pretože pri uzatváraní zmluvy nekonal v rámci predmetu svojej obchodnej alebo podnikateľskej činnosti /§ 52 ods. 3,4 Občianskeho zákonníka/. Vzťahy medzi účastníkmi na základe zmlúv vznikli v dobe, kedy Slovenská republika už transformovala do právneho poriadku Smernice EÚ v oblasti ochrany spotrebiteľa. Východiskom spotrebiteľskej ochrany je postulát, podľa ktorého sa spotrebiteľ ocitá vo fakticky nerovnom postavení s profesionálnym dodávateľom, a to s ohľadom na okolnosti, za ktorých dochádza ku kontraktácii, s ohľadom na väčšiu profesionálnu skúsenosť predávajúceho, lepšiu znalosť práva a ľahšiu dostupnosť právnych služieb a konečne so zreteľom na možnosti stanovovať zmluvné podmienky jednostranne cestou formulárových zmlúv. Pre takéto vzťahy je charakteristické, že podnet ku zmluvnému jednaniu prichádza spravidla od dodávateľov, pričom spotrebiteľ nie je na všetky zmluvné dojednania pripravený a skúsený. Spoločným znakom tejto novej úpravy je teda snaha cestou práva vyrovnať túto faktickú nerovnosť, a to formou aj prípadného obmedzenia autonómie vôle. K základným princípom spotrebiteľských zmlúv je, že nesmú obsahovať neprijateľnú podmienku, teda také zmluvné dojednanie, ktoré spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa, a to pod sankciou absolútnej neplatnosti takejto podmienky. Z hľadiska posúdenia nekalých podmienok v spotrebiteľských zmluvách Smernica Rady 93/13 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách si stanovila práve za cieľ vyvážiť faktickú nerovnováhu medzi dodávateľom a spotrebiteľom pozitívnym zásahom štátu.

Problematika ochrany spotrebiteľa je inštitút, ktorý treba vnímať komplexne a ktorý sa dotýka viacerých typov zmlúv. Európska únia venuje ochrane spotrebiteľa mimoriadnu pozornosť. Vychádzajúc z európskej legislatívy aj zmluvy uzatvorené podľa iných zákonov

ako Občiansky zákonník možno tiež považovať za spotrebiteľské napriek tomu, že ich zákon priamo ako spotrebiteľské neoznačuje. Spotrebiteľská zmluva nie je samostatným typom zmluvy (aj keď je v

Občianskom zákonníku pomenovaná), ale možno ju označiť ako druh zmluvy, pre ktorú najmä Občiansky zákonník, ale aj iné právne predpisy ustanovujú osobitné

podmienky a určujú, aké náležitosti zmluva musí obsahovať a naopak, ktoré v nej nesmú byť (neprijateľné podmienky) na ochranu tzv. slabšej zmluvnej strany.

Z ustálenej judikatúry Európskeho súdneho dvora je ochrana zavedená smernicou založená na myšlienke, že spotrebiteľ je v slabšej pozícii, a to vedie k tomu, že súhlasí s podmienkami pripravenými vopred druhou zmluvnou stranou bez toho, aby mohol ovplyvniť obsah týchto podmienok. Občiansky zákonník v § 52 v znení od 1.4.2004 vymedzuje zmluvné typy spotrebiteľských zmlúv len deklaratórne (išlo o užší výpočet ako je úprava v práve EÚ, aktuálna úprava v Občianskom zákonníku je už súladná s právom EÚ). Podľa čl.6 ods. 1 Smernice 93/13/EHS o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách, členské štáty EÚ zabezpečia, aby nekalé podmienky použité v zmluvách uzatvorených so spotrebiteľom zo strany predajcu alebo dodávateľa podľa ich vnútroštátneho práva, neboli záväzné pre spotrebiteľa a aby zmluva bola podľa týchto podmienok naďalej záväzná pre strany, ak je jej ďalšia existencia možná bez nekalých podmienok.

Je nesporné, že žalobca poskytol žalovanému na základe predloženej úverovej zmluvy úver vo výške 25.000,- Sk, t.j. 829,85 €, čo vyplýva z predložených listinných dôkazov aj skutočnosti, že žalovaný do určitého času plnil na účet žalobcu. Jednou z podstatných náležitostí zmluvy o spotrebiteľskom úvere je údaj o ročnej úrokovej sadzbe (§ 4 ods. 2 písm. h) zák. o spotrebiteľských úveroch s tým, že následkom jej neuvedenia v úverovej zmluve je skutočnosť, že poskytnutý úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov. V predmetnej úverovej zmluve uzatvorenej medzi účastníkmi konania je uvedená len ročná percentuálna miera nákladov vo výške 41 %. Vzhľadom k tomu, že žalobca v úverovej zmluve neuviedol údaj o ročnej úrokovej sadzby, v zmysle citovaných zákonných ustanovení na ochranu spotrebiteľa sa úver považuje za bezúročný a bez poplatkov. Avšak súd v tomto prípade poukazuje aj na ďalšie nedostatky zmluvy o úvere a VÚP, a to, že zmluva a VÚP sú písané tak malým písmom, že súd má pochybnosti o tom, že žalovaný sa bez problémov riadne oboznámil s ich obsahom, aj s ohľadom na vek žalovaného. Na ich čítanie je totiž potrebné zväčšovacie zariadenie, minimálne lupa. Preto súd dodáva, že uvedené sankcionuje absolútnou neplatnosťou právneho úkonu s poukazom na § 37 ods. 1 OZ a teda, že právny úkon nebol urobený určito, jasne a najmä zrozumiteľne. Nemôže byť zrozumiteľný právny úkon, ktorý vlastne ani nemožno bez použitia akýchkoľvek pomôcok prečítať. Súd mal potiaže uvedenú zmluvu a VÚP prečítať a oboznámiť sa s ich obsahom a nielo priemerný spotrebiteľ. Z tohto dôvodu, je namieste, aby si účastníci vrátili navzájom poskytnuté plnenia v zmysle § 457 ods. 1 OZ bez akýchkoľvek poplatkov a zmluvných pokút, pre ich rozpor s cit. ust. § 37 ods. 1 OZ. Tiež súd poukazuje na skutočnosť, že žalobca postupuje v rozpore s § 566 OZ a započítava zaplatené úhrady najprv na zmluvné pokuty, až následne na istinu, čo je tiež v rozpore s ustanoveniami na ochranu spotrebiteľa.

Keďže súd je toho názoru, že úverová zmluva, na základe ktorej si žalobca uplatňuje nárok v tomto konaní je absolútne neplatná pre jej nezrozumiteľnosť, vzniklo by žalobcovi právo domáhať sa od žalovaného vrátenia bezdôvodného obohatenia v zmysle § 457 OZ, t.j. rozdielu medzi tým, čo žalovanému poskytol - 829,85 eur (bez priznania akýchkoľvek poplatkov požadovaných v rozpore s cit. ust. zákonov a bez prihliadania na žalobcom vykonané započítania úhrad žalovaného na zmluvné pokuty, či poplatky, úroky) a tým, čo mu žalovaný vrátil, teda 562,16 eur, čo predstavuje sumu 267,69 eur.

Vedľajší účastník však namietol premlčanie nároku.

Z predloženej listiny označenej ako splátkový kalendár zmluvy vyplýva, že žalovanému bol úver poskytnutý a to najneskôr dňom 22.03.2008, kedy bola splatná prvá mesačná splátka za úver. Od tohto dátumu súd posudzoval lehotu na uplatnenie práva, nakoľko presný dátum poskytnutia finančných prostriedkov žalovanému nebol súdu predložený.

Pri uplatňovaní práv na vydanie bezdôvodného obohatenia a ich premlčaní plynú premlčacie doby tzv. subjektívne a objektívne. Právo na vydanie bezdôvodného obohatenia sa premlčí za dva roky / subjektívna doba / odo dňa, kedy sa oprávnený dozvie, že došlo k bezdôvodnému obohateniu a kto sa na jeho úkor obohatil. Najneskoršie sa právo na bezdôvodného obohatenia premlčí v tzv. objektívnej

dobe, teda za tri roky a ak ide o úmyselne bezdôvodne obohatenie, za desať rokov odo dňa, keď k nemu došlo. To znamená, že nárok je potrebné uplatniť na súde v subjektívnej lehote, avšak v rámci plynutia lehoty objektívnej. Ak je žaloba podaná po uplynutí subjektívnej premlčacej doby, aj v prípade, že objektívna lehota ešte neuplynula a ak sa žalovaný premlčania nároku dovoľá, nemôže byť žalobcovi právo priznané.

Subjektívna lehota pre vydanie bezdôvodného obohatenia je 2 ročná. Žaloba bola podaná na súde ako je vyššie uvedené dňa 23.06.2011, teda vo vzťahu k poskytnutému plneniu najneskôr dňa 22.03.2008 je potrebné konštatovať, že bola podaná po uplynutí dvoch rokov od poskytnutého plnenia, od ktorého súd premlčaciu dobu počítal s poukazom na skutočnosť, že žalobca mal vedomosť o poskytnutí finančných prostriedkov žalovanému. Žalobca sa teda o bezdôvodnom obohatení dozvedel minimálne týmto dňom. Súd je názoru, že žalobca sa o bezdôvodnom obohatení mohol dozvedieť už len tým, že plnil z absolútne neplatného právneho úkonu, ktorého neplatnosť zavinil tým, že nedodrжал jeho zákonom stanovené náležitosti. Vzhľadom k tomu, že žalobca vystupuje ako dodávateľ - poskytovateľ spotrebiteľských úverov nebankovým spôsobom (vid' OR) v rámci svojho predmetu činnosti súd predpokladá jeho znalosť právnych predpisov upravujúcich poskytovanie úverov spotrebiteľovi a náležitostí právnych úkonov a že mal konať s odbornou starostlivosťou a dodržať určitosť, jasnosť a najmä zrozumiteľnosť právneho úkonu. Jedná sa o tzv. prezumpcia znalosti práva. Taktiež je nepochybné, že žalobca v postavení dodávateľa je tým silnejším účastníkom zmluvného vzťahu. Nároky na vrátenie plnenia sa tak premlčali dňa 22.03.2010. V tomto prípade je potrebné konštatovať, že uplynula aj 3 - ročná objektívna premlčacia doba, najneskôr dňom 22.03.2011.

Právo na vydanie bezdôvodného obohatenia vo výške 267,69 eur s prísl. by súd žalobcovi priznal, pokiaľ by v konaní nebola vznesená námietka premlčania zo strany vedľajšieho účastníka. Keďže takáto námietka vznesená bola, súd ju po vykonanom dokazovaní považoval za dôvodnú, preto žalobu v celom rozsahu vrátane uplatneného príslušenstva zamietol.

O trovách konania súd rozhodol podľa § 142 ods. 1 O.s.p. v spojení s § 151 ods. 2 O.s.p. tak, že účastníkom ani vedľajšiemu účastníkovi nepriznal ich náhradu. Žalovaný si trovy konania neuplatnil návrhom na ich náhradu v zmysle § 151 O.s.p. a žalobcovi nevzniklo právo na ich náhradu, nakoľko bol v konaní neúspešný. Právo na náhradu trov konania vzniklo vedľajšiemu účastníkovi konania na strane žalovaného, keďže žalovaný bol v konaní úspešný, avšak trovy konania nevyčísľil v lehote 3 pracovných dní od vyhlásenia rozhodnutia, preto mu ich súd postupom podľa § 151 ods. 2 O.s.p. nepriznal, keďže v takomto prípade nie je súd viazaný výrokom o trovách konania. Iné trovy ako trovy právneho zastúpenia vedľajšiemu účastníkovi zo spisu nevyplývajú.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie na Okresný súd Bardejov v lehote 15 dní odo dňa doručenia jeho písomného vyhotovenia.

-10- 1C/145/2011

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods.3 O.s.p.) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha (§205 ods.1 O.s.p).

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods.1

konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci

súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností

súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam

doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a)

rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci

(205 ods.2 O.s.p.).

Odvolanie treba predložiť s potrebným počtom rovnopisov a s prílohami tak, aby jeden rovnopis zostal na súde a aby každý účastník dostal jeden rovnopis, ak je to potrebné. Ak účastník nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie na jeho trovy.

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľne rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v znení neskorších predpisov, ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.